

T.C.
İSTANBUL VALİLİĞİ
İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

2024-2025 EĞİTİM- ÖĞRETİM YILI BAĞIMLILIK İLE MÜCADELE
(Davranışsal Bağımlılıklar – Kimyasal Bağımlılıklar)
İL EYLEM PLANI

SIRA	FAALİYETİN KONUSU	TARİH	FAALİYETİ YÜRÜTECEK GÖREVLİLER	İŞ BİRLİĞİ YAPILACAK KURUM KURULUŞLAR
1	İl/İlçe Yürütme kurullarının oluşturulması ve ilk toplantının yapılması (online veya yüz yüze), izleme ve değerlendirme sistemi olarak e-rehberlik modülünün kullanılacağına duyurulması, il eylem planının oluşturulması	EYLÜL	İl/İlçe MEM yönetimi	İL-İLÇE MEM
2	Eğitim ortamında/ortamlarında bağımlılık ile mücadele okul komisyonunun kurulması	EYLÜL	Okul Yönetimi	İL-İLÇE MEM
3	Eğitim ortamlarında madde kullanımı ve bağımlılık ile mücadelede 2014/20 sayılı genelge doğrultusunda 'Eğitim Ortamlarında Bağımlılık ile Mücadele Okul Eylem Planı'nın hazırlanması	EYLÜL	Okul Yönetimi ve Komisyonu	İL-İLÇE MEM
4	Rehberlik araştırma merkezleri müdürlerine ve rehberlik hizmetleri bölüm başkanlarına YEDAM tanıtımının yapılması	EYLÜL	İl/İlçe MEM yönetimi YEŞİLAY	İL/İLÇE MEM YEŞİLAY

5	<p>Okul, çevre ve ailedeki risk faktörlerinin belirlenmesi, Risk faktörleri olarak öncelikli olanların belirlenmesi</p> <p>a) Öğrenci tanıma formlarının doldurulması ve risk altında olduğu düşünülen öğrencilerin tespit edilmesi</p> <p>b) Okul çevresinin, öğrencinin ve velinin bağımlılıkla mücadele risk faktörlerinin belirlenerek yıl boyunca yapılacak çalışmaların; çıkacak sonuçların planlanması ve programlanması.</p>	EKİM	Okul Yönetimi ve Komisyonu	İL-İLÇE MEM
6	<p>Okul risk haritalarının oluşturulması, okullarca oluşturulan risk haritalarının bağlı buldukları Rehberlik Araştırma Merkezine gönderilmesi, Rehberlik Araştırma Merkezleri tarafından ilçe risk haritalarının düzenlenerek il milli eğitim/özel eğitim ve rehberlik hizmetleri şubesine gönderilmesi</p>	KASIM	İL/İlçe MEM yönetimi Okul yönetimi Okul Rehberlik Öğretmeni	İL-İLÇE MEM
7	<p>Ortaokullar ve liseler arasında 'Dijital Bağımlılık' konusuna dikkat çekmek üzere il milli eğitim müdürlüğü özel eğitim ve rehberlik hizmetleri şubesi tarafından düzenlenen resim, karikatür, afiş yarışma (FARKINDAYIZ-3) şartnamelerinin ilçe milli eğitim müdürlükleri aracılığı ile okullara ulaştırılması (Kasım'ın ilk haftası)</p>	KASIM	İL/İlçe MEM yönetimi Okul Okul yönetimi	İL-İLÇE MEM
8	<p>Ortaokullar ve liseler arasında 'Akran Zorbalığı' konusuna dikkat çekmek üzere il milli eğitim müdürlüğü özel eğitim ve rehberlik hizmetleri şubesi tarafından düzenlenen resim, karikatür, afiş yarışma (BİRLİKTE GÜÇLÜYÜZ-3) şartnamelerinin ilçe milli eğitim müdürlükleri aracılığı ile okullara ulaştırılması (Kasım'ın ilk haftası)</p>	KASIM	İL/İlçe MEM yönetimi Okul yönetimi	İL-İLÇE MEM

9	Bakanlığımızın 2024-2025 eğitim-öğretim yılı genel hedefi olarak belirlediği ‘ Sosyal Beceriler ’ konusu ile ilgili öğrencilere, öğretmenlere ve velilere yönelik çalışmaların başlatılması	KASIM	Okul Rehberlik Öğretmenleri Okul yönetimi	İL-İLÇE MEM
10	Alkol farkındalık haftası kapsamında Yeşilay TBM eğitimlerinin öğrencilere, öğretmenlere, velilere, okul personeline yönelik başlaması (Yeni TBM modülü eğitimini alan uygulayıcılarının yeni TBM modülü eğitimleriyle, henüz (yenilenmiş TBM) eğitimini almamış olan rehber öğretmenlerin eski modül üzerinden eğitimlere devam etmesi gerekmektedir.)	KASIM	Okul Rehberlik Öğretmenleri Okul yönetimi	İL-İLÇE MEM
11	YEŞİLAY Liselerarası münazara turnuvası başvurularının duyurulması YEŞİLAY Sağlıklı Nesil Sağlıklı Gelecek Yarışması Başvurusunun duyurulması	KASIM	İl/İlçe MEM yönetimi YEŞİLAY	İL-İLÇE MEM, YEŞİLAY
12	İl milli eğitim müdürlüğümüz tarafından belirlenen yerel hedef olan ‘ Akran Zorbalığı ’ eğitimlerinin öğrencilere, öğretmenlere, velilere ve okul personeline yönelik başlanması (İçerikler https://istanbul.meb.gov.tr adresinde mevcuttur.)	KASIM	Okul Rehberlik Öğretmenleri Okul yönetimi	İL-İLÇE MEM
13	İlçe Rehberlik ve Araştırma Merkezlerinin kademelere göre öğrenciler ve aileler için “ Dijital Bağımlılık ” konulu broşürler hazırlaması ve broşürlerin okullara ulaştırmasının sağlanması	ARALIK	İlçe Rehberlik ve Araştırma Merkezleri	İL-İLÇE MEM Rehberlik ve Araştırma Merkezleri

14	Ailelere yönelik “ gelişim dönemleri, gelişim dönemi özellikleri, madde kullanımı, bağımlılığı önleme ” konularında seminer verilmesi, bu seminer dâhilinde Bağımlılıklardan Koruyan Aile Rehberi’nin duyuru ve bilgilendirmesinin yapılması https://tbm.org.tr/media/dvrehpv5/yeşilay-aile-rehberi.pdf	ARALIK	Okul Rehberlik Öğretmenleri Okul yönetimi	İL-İLÇE MEM
15	Oyun bağımlılığı konusunda öğrencilere ve velilere yönelik alanda uzman bir isimle söyleşi yapılması (yüz yüze/online)	OCAK	İL/İLÇE MEM yönetimi Okul yönetimi	İL-İLÇE MEM
16	“ FARKINDAYIZ-3 ” yarışması kapsamında ‘ Dijital Bağımlılık ’ konusunda yapılmış olan afiş, resim, karikatür, eserlerinin İl Milli Eğitim Özel Eğitim ve Rehberlik Şubesine yollanmasının sonlandırılması	ŞUBAT	İL/İLÇE MEM yönetimi Okul yönetimi	İL-İLÇE MEM
17	“ BİRLİKTE GÜÇLÜYÜZ-3 ” yarışması kapsamında ‘ Akran Zorbalığı ’ konusunda yapılmış olan afiş, resim, karikatür, eserlerinin İl Milli Eğitim Özel Eğitim ve Rehberlik Şubesine yollanmasının sonlandırılması	ŞUBAT	İL/İLÇE MEM yönetimi Okul yönetimi	İL-İLÇE MEM
18	‘9 Şubat Sigarayı Bırakma Günü’ kapsamında ailelere, öğrencilere ve öğretmenlere yönelik ‘ Tütün ve Elektronik Sigara Bağımlılığı ’ konusunda alanında uzman bir isimle söyleşi yapılması (yüz yüze/online)	ŞUBAT	İL/İLÇE MEM yönetimi Okul yönetimi	İL-İLÇE MEM
19	‘Yeşilay Haftası’ kapsamında farkındalık çalışmalarının yapılması, Yeşilay Cemiyeti ile tüm hafta boyunca ortak etkinliklerin organize edilmesi (sınıf içi etkinlik, pano, web sayfası çalışmaları vs.)	MART	Okul yönetimi Tüm Öğretmenler	İL-İLÇE MEM YEŞİLAY

20	Konusu “ Akran Zorbalığı ” olan İl Milli Eğitim Özel Eğitim ve Rehberlik Şubesi tarafından koordine edilen BİRLİKTE GÜÇLÜYÜZ-3 isimli yarışmanın il sonuçlarının duyurulması, ödül töreni yapılması	MART	İl/İlçe MEM yönetimi	İL-İLÇE MEM
21	Konusu “ Dijital Bağımlılık ” olan İl Milli Eğitim Özel Eğitim ve Rehberlik Şubesi tarafından koordine edilen FARKINDAYIZ-3 isimli yarışmanın il sonuçlarının duyurulması, ödül töreni yapılması	MART	İl/İlçe MEM yönetimi	İL-İLÇE MEM
22	Kumar bağımlılığı konusunda ailelere, öğrencilere ve öğretmenlere yönelik alanında uzman bir isimle söyleşi yapılması (yüz yüze/online)	NİSAN	İl/İlçe MEM yönetimi Okul yönetimi	İL-İLÇE MEM
23	Yeşilay ile koordineli bir şekilde ayın ilk pazar günü Yeşilay bisiklet turunun duyurulması	MAYIS	İl/İlçe MEM yönetimi Okul yönetimi Yeşilay	İL-İLÇE MEM YEŞİLAY
24	Rehberlik İhtiyaçları Belirleme Anketi (RİBA) okul sonuçlarının Rehberlik Araştırma Merkezlerine gönderilmesi; Rehberlik ve Araştırma Merkezleri tarafından ilçe RİBA sonuçlarının, İl Milli Eğitim Müdürlüğü Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Şubesine gönderilmesinin sağlanması	MAYIS	İl/İlçe MEM yönetimi Okul yönetimi Okul Rehberlik Öğretmenleri	İL-İLÇE MEM Rehberlik ve Araştırma Merkezleri
25	31 Mayıs dünya tütünsüz günü kapsamında sportif sanatsal faaliyetlerin planlanması	MAYIS	İl/İlçe MEM yönetimi Okul yönetimi	İL-İLÇE MEM

26	Arkadaşlarına iyi örnek olan ve sosyal etkinliklerde başarılı olan öğrencilerin ödüllendirilmesi	YIL BOYUNCA	İlçe MEM yönetimi Okul Yönetimi	İL-İLÇE MEM
27	“Bağımlılıkla Mücadele Çalışmaları” kapsamında yapılan eğitimlerin e-rehberlik modülüne işlenmesi (izleme ve değerlendirme e-rehberlik üzerinden yapılacaktır)	YIL BOYUNCA	Okul Rehberlik Öğretmenleri	İL-İLÇE MEM
28	İl milli eğitim tarafından istenen verilerin belirtilen tarihlerde doldurulması (belirtilen tarihlerde doldurulmayan veriler sisteme etki etmeyecektir)	YIL BOYUNCA	İlçe MEM yönetimi Okul Yönetimi	İL-İLÇE MEM
29	Yapılan çalışmaların, öğrencilerin yüzleri gözükmeyecek şekilde fotoğraflanması	YIL BOYUNCA	İlçe MEM yönetimi Okul Yönetimi Tüm Öğretmenler	İL-İLÇE MEM
30	Öğrencilerin, ders dışı zamanlarını; spor, sanat, kültür, izcilik, sosyal sorumluluk projeleri, doğayı koruma ve geliştirme etkinlikleri gibi faaliyetlerle yararlı biçimde değerlendirilmeleri için okulların bölgesindeki tüm tesis, araç ve gereçlerden, ortaklaşa yararlanılması, kış kampları, yaz kampları, gençlik merkezleri, Türkiye İzcilik Federasyonu, Yeşilay vb. sivil toplum kuruluşlarının ilgili birimleri ile iş birliği yapılarak öğrencilerin yönlendirilmesinin sağlanması	YIL BOYUNCA	İlçe MEM yönetimi Okul Yönetimi Tüm Öğretmenler	İL-İLÇE MEM
31	Eğitim ortamında kullanılan kırtasiye malzemeleri ile mesleki eğitim ve iş eğitiminde kimyasal maddeler içeren koku ihtiva eden araç gereçlerin kullanılmaması, su bazlı ürünlerin tercih edilmesinin sağlanması ve kullanım alanında uygun olacak şekilde kısmi veya genel havalandırma sisteminin bulunması zorunluluğunun uygulanması	YIL BOYUNCA	İlçe MEM yönetimi Okul Yönetimi Tüm Öğretmenler	İL-İLÇE MEM

32	Risk grubunda olan öğrencilerin tespit edilerek, ailesi ile iş birliği yapılması, aile ilişkilerinin güçlendirilmesi, okula devamının sağlanması, okul başarısının arttırılmasına yönelik okul rehberlik servisi ile iş birliği yapılması	YIL BOYUNCA	İlçe MEM yönetimi Okul Yönetimi Tüm Öğretmenler	İL-İLÇE MEM
33	Gerekli durumlarda risk altında olan öğrencilerin sınıf rehber öğretmenleri, müdür yardımcıları ve okul rehber öğretmenlerinden oluşan bir ekiple aile ziyaretlerinin yapılması, ihtiyaç halinde ASPB-Sosyal Hizmetler İlçe Müdürlüğü ile irtibata geçilmesi	YIL BOYUNCA	İlçe MEM yönetimi Okul Yönetimi Sınıf Rehber Öğretmenleri Okul Rehberlik Öğretmenleri	İL-İLÇE MEM ASPB
34	Risk Altındaki Öğrencilerle Bireysel Görüşmelerin Yapılması (Online/Yüz yüze)	YIL BOYUNCA	Okul Rehberlik Öğretmenleri Rehberlik ve Araştırma Merkezleri	İL-İLÇE MEM Rehberlik ve Araştırma Merkezleri
35	Risk altında olan öğrencilerin psikolojik ve tıbbi bilgilerinin kişisel verilerin gizliliği esasına uygun olarak saklı tutulması ve öğrenci aleyhinde kullanılmaması	YIL BOYUNCA	Okul Yönetimi Okul Rehberlik Öğretmenleri Rehberlik ve Araştırma Merkezleri	İL-İLÇE MEM Rehberlik ve Araştırma Merkezleri
36	“ALO 171 Sigara Bırakma Hattı”, “Sigara Bırakma Poliklinikleri”, “Yedam” Vb. destekleyici kurumların tanıtılması, gerekli durumlarda yönlendirmelerin yapılması	YIL BOYUNCA	İlçe MEM yönetimi Okul Yönetimi Tüm Öğretmenler	İL-İLÇE MEM İl Halk Sağlığı Müdürlüğü
37	Devam- Devamsızlık Nedenleri Anketi uygulanarak gerekli çalışmaların planlanması	YIL BOYUNCA	Okul yönetimi Sınıf Rehber Öğretmenleri Okul Rehberlik Öğretmenleri	İL-İLÇE MEM
38	Öğrencilere olumsuz örnek olmaması adına tütün ve tütün ürünlerini kullanan öğretmen ve yöneticilerin öğrencilerin göreceği şekilde okul	YIL BOYUNCA	Okul yönetimi Tüm Öğretmenler	İL-İLÇE MEM

	çevresi ve dış mekânlarda tütün vb. ürünleri kullanmamaları için gerekli tedbirlerin alınması			
39	<p>03/01/2014 tarihinde Türkiye Yeşilay Cemiyeti ile imzalanan “Türkiye Bağımlılık Mücadele Eğitim Projesi Uygulama Protokolü” (TBM) kapsamındaki (sağlıklı yaşam, tütün bağımlılığı, alkol bağımlılığı, teknoloji bağımlılığı, madde bağımlılığı) çalışmaların yıl boyunca kesintisiz uygulanması. Sınıf içi etkinlik kitabı için; https://uygulayici.tbm.org.tr/tbm/Kulup-Etkinlikleri</p> <p>(Yeni TBM modülü eğitimini alan uygulayıcılarının yeni TBM modülü eğitimleriyle, henüz yenilenmiş TBM eğitimini almamış olan rehber öğretmenlerin eski modül üzerinden eğitimlere devam etmesi gerekmektedir.)</p>	YIL BOYUNCA	Sınıf Rehber Öğretmenleri Okul Rehberlik Öğretmenleri	İL-İLÇE MEM YEŞİLAY
40	Her okulda gerekli güvenlik tedbirlerinin uygun şekilde alınması; okulların güvenliğinin güçlendirilmesinde, özel güvenlik marifeti ve güvenlik kameralarının kullanılmasına yönelik imkânların sağlanması	YIL BOYUNCA	O İl/İlçe MEM yönetimi Okul yönetimi	İL-İLÇE MEM
41	Okulların çevresinde bulunan seyyar satıcıların, riskli işletme ve terk edilmiş virane mekânların tespit edilmesi ve gerekli kamu kurumlarının desteğinin alınması	YIL BOYUNCA	İl/İlçe MEM yönetimi Okul yönetimi Tüm Öğretmenler Okul Personeli	İL/İLÇE MEM İL EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ İL JANDARMA KOMUTANLIĞI YEREL YÖNETİMLER
42	Okul servis şoförleri ve rehberlerinin gerekli güvenlik soruşturmalarının yapılması, daha önce suça bulaşmış olmamalarına azami düzeyde dikkat edilmesi	YIL BOYUNCA	İl/İlçe MEM yönetimi Okul yönetimi	İL-İLÇE MEM

43	Madde kullandığı tespit edilen bireylerin ilgili sağlık birimlerine yönlendirilmesi ve takibinin yapılması	YIL BOYUNCA	İl/İlçe MEM yönetimi Okul yönetimi Okul Rehberlik Öğretmeni	İL/İLÇE MEM İLK HALK SAĞLIĞI MÜDÜRLÜĞÜ
44	Özellikle okul çıkışlarında güvenli ortamın sağlanmasına yönelik emniyet birimleri tarafından güvenlik tedbirlerinin alınması için iş birliği yapılması	YIL BOYUNCA	İl/İlçe MEM yönetimi Okul yönetimi	İL/İLÇE MEM İL/İLÇE EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ
45	Bağımlılık ihtimaline karşı tedavi amacıyla yönlendirilmesi yapılan öğrencilerle ilgili öğrenci bilgilerinin gizli tutulacağı bir takip sisteminin oluşturulması	YIL BOYUNCA	Okul yönetimi Okul Rehberlik Öğretmeni Rehberlik ve Araştırma Merkezleri	İL/İLÇE MEM Rehberlik ve Araştırma Merkezleri
46	Yatılı okul ve pansiyonu olan okullardan başlamak üzere okul yöneticileri ve öğretmenlere uyuşturucu madde bağımlılığı konusunda hizmetiçi eğitimi kurs ve seminerlerin düzenlenmesi	YIL BOYUNCA	İl/İlçe MEM yönetimi Rehberlik ve Araştırma Merkezleri	İL/İLÇE MEM Rehberlik ve Araştırma Merkezleri
47	Öğrencilerin stresle başa çıkma, çatışma çözme becerileri, etkili reddetme davranışı, hayır diyebilme, akran baskısına karşı koyma, öfke yönetimi vb. konularında eğitim verilerek yaşam becerilerinin geliştirilmesi; bahsi geçen konularda Rehberlik Araştırma Merkezlerince okul kademelerine uygun şekilde öğrenci ve velilere yönelik broşür hazırlanarak okullara gönderilmesinin sağlanması	YIL BOYUNCA	İl/İlçe MEM yönetimi Rehberlik ve Araştırma Merkezleri	İL/İLÇE MEM Rehberlik ve Araştırma Merkezleri

Açıklamalar:

1. 'Uyuşturucu Kullanımı ve Bağımlılıkla Mücadele İl Eylem Planı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan 2014/20 sayılı genelge kapsamında hazırlanmıştır.
2. İl eylem planı kapsamında yapılması gereken faaliyetler, bu faaliyetlerin gerçekleştirilmesinde sorumlu olan birimler ve faaliyetlerin gerçekleştirilme zamanlarıyla ilgili bilgiler yukarıda belirtilmiştir.

3. Bağımlılık ile Mücadele Okul Yürütme Kurulu; Okul Müdürü başkanlığında, Müdür yardımcısı (1kişi), Rehberlik Öğretmenleri (tümü), Her zümreden 1 öğretmen (sınıf rehberlik görevi olanlar içinden tercih edilmesi), Gerek duyulduğunda varsa okul servis temsilcisi (1kişi), Okul Aile Birliği Başkanı veya üye (1kişi) kişilerden oluşur.

4. Okul Psikolojik Danışmanı olmayan okullarda Bağımlılık Eylem Planının yürütülmesi iş ve işlemlerinde ilgili İlçe Rehberlik ve Araştırma Merkezleri sorumludur.

5. Bağımlılık ile Mücadele İlçe Yürütme Kurulu; İlçe Milli Eğitim Müdürü başkanlığında, Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Şube Müdürü, RAM Müdür veya Müdür Yardımcısı, her okul türünden (ilk-orta-lise) birer Okul Müdürü veya Müdür Yardımcısı, her okul türünden (ilk-orta-lise) birer rehberlik öğretmeninden oluşmak üzere toplam 9 kişiden oluşur. Gerek duyulduğunda ASPB' den uzman, İlçe Emniyet Müdürlüğü Temsilcisi, İlçe Belediye birim uzmanı davet edilir.

6. Bu eylem planı okullar tarafından içselleştirilerek, Okul Rehberlik Çalışma Programı ile uyumlu olacak şekilde, okulun ihtiyaçlarına göre “**Eğitim Ortamlarında Uyuşturucu Kullanımı ve Bağımlılık İle Mücadele Okul Eylem Planı**” haline dönüştürülecektir.

7. Bağımlılıkla Mücadele (örnek okul çalışma takviminden alınacak çalışmalarla) okul takvimi oluşturulacaktır.

8. DAVRANIŞSAL BAĞIMLILIK: KUMAR, TEKNOLOJİ, ALIŞVERİŞ, OYUN...

KİMYASAL BAĞIMLILIK: TÜTÜN, ALKOL VE BAĞIMLILIK YAPICI TÜM MADDELER...